

Chambre des Représentants

SESSION 1964-1965.

18 FÉVRIER 1965.

PROJET DE LOI

modifiant la loi du 8 juin 1964 modifiant, en ce qui concerne les conditions d'admission aux examens des grades académiques, les lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DE L'ÉDUCATION NATIONALE
ET DE LA CULTURE (1),
PAR M. CUDELL.

MESDAMES, MESSIEURS,

Lorsque la Chambre a examiné, l'an dernier, le projet de loi modifiant, en ce qui concerne les conditions d'admission aux examens des grades académiques, les lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires, qui est devenu la loi du 8 juin 1964 dite d'omnivale, elle a prévu un régime transitoire. Ce régime transitoire a pour objet d'assurer à ceux que les nouvelles dispositions légales surprennent au moment de l'achèvement de leur cycle d'études, la possibilité de bénéficier jusqu'au bout du régime sous lequel ils ont entamé ces études.

Il est, par conséquent, permis aux intéressés de choisir:

- soit l'ancien régime, avec la possibilité de bénéficier de l'omnivale en passant par l'examen de maturité;
- soit le nouveau régime, leur accordant d'emblée l'omnivale.

(1) Composition de la Commission:

Président: M. Harmel,

A. - Membres: M. Berghmans, Mm. Craeybeckx-Ort], MM. De Rijk, Eneman, Harmel, Lebas, Otte, Peeters (Lode), Mme Van Daele-Huys, MM. Verroken, Wirlx, - Bracops, Collard (L.), Cudell, Dejardin, Denis, Mme Groesser-Schroyens, MM. Huysmans, Larock, Vanthilt, Vercauteren, - Delforge, Grootjans,

B. - Suppléants: M. Blenckaert, Mlle G. Devos, MM. Devos (R.), Smédts, Tanghe, Mm. Verleckt-Geoeert, - MM. Deooninck (J.), Grégoire, Hermegies, Hurez, Lacroix, - Janssens.

Voir:

923 (1964-1965) :

- N° 1; Projet transmis par le Sénat.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1964-1965.

18 FEBRUARI 1965.

WETSONTWERP

tot wijziging van de wet van 8 [uni 1964, waarbij de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens worden gewijzigd, wat betreft de voorwaarden voor toelating tot de examens voor het behalen van de academische graden,

VERSLAG

NAMENS DE
COMMISSIE VOOR DE NATIONALE OPVOEDING
EN DE CULTUUR (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER CUDELL.

DAMES EN HEREN,

Bij de bespreking, vorig jaar, van het wetsontwerp « waarbij de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma Van de universitaire examens worden gewijzigd », welk ontwerp de wet van 8 juni 1961 op de « volledige gelijkwaardigheid » is geworden, heeft de Kamer een overgangsregeling ingevoerd. Die overgangsregeling heeft tot doel aan degenen die hun studiecycclus beëindigen bij het in werking treden van de nieuwe wetsbepalingen, de mogelijkheid te bieden tot het einde toe de regeling te genieten, waaronder zij hun studie hebben aangevat.

De betrokkenen hebben bijgevolg de keuze tussen :

- de vroegere regeling, met de mogelijkheid de volledige gelijkwaardigheid te genieten mits een maturiteitsexamen af te leggen;
- en de nieuwe regeling, waarbij de volledige gelijkwaardigheid hun dadelijk wordt toegekend.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Harmel,

A. ~ Leden: de heer Berghmans, - Mevr. Craeybeckx-Ort], de heren De Rijk, Eneman, Harmel, Lebas, Otte, Peeters (Lode), Mevr. Van Daele-Huys, de heren Verroken, Wirtx, - Bracops, Collard (L.), Cudell, Dejardin, Denis, Mevr. Groesser-Schroyens, de heren Huysmans, Larock, Vanthilt, Vercauteren, - Delforge, Grootjans.

B. - Plaatsvervangers: de heer Blenckaert, Mlle G. Devos, de heren Devos (R.), Smédts, Tanghe, Mevr. Verlaekt-Gevaert, - de heren Deooninck (f.), Grégoire, Hermegies, Hurez, Lacroix, - Janssens.

ZU,

923 (1964-1965) :

- N° 1; Ontwerp door de Senaat overgezonden.

A titre transitoire, le § 2 de l'article 8 de la loi du 8 juin 1964 dispose donc que ceux qui, à la date de l'entrée en vigueur de la loi - c'est-à-dire au 1er janvier 1965 - suivent un cycle de cours d'humanités dans une classe de rhétorique ou de première d'un établissement d'enseignement moyen ou dans une classe de quatrième année d'une école normale primaire, pourront obtenir, soit le certificat d'humanités conféré selon les dispositions en vigueur à la date précitée, soit le certificat d'études moyennes supérieures conféré selon les dispositions de l'article 6 (*nolweau*) des lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires.

En vertu du dernier alinéa du même paragraphe, ces personnes bénéficient des droits prévus au § 1er de cet article 8. Il en résulte :

1° que les personnes visées au § 2 qui obtiendront un certificat d'humanités conformément aux dispositions en vigueur au 1er janvier 1965, bénéficieront des droits qui s'y rattachent;

2° qu'elles pourront, en outre, être admises à l'examen de maturité organisé par le jury d'Etat de l'enseignement moyen supérieur;

3° que, lorsque le certificat aura été obtenu depuis moins de trois ans, elles pourront également être admises à l'examen de maturité organisé dans l'établissement ou l'école qui a conféré ce certificat.

La disposition transitoire contenue au § 2 de l'article 8 n'est donc applicable qu'à ceux qui, au 1er janvier 1965, suivaient un cours d'humanités dans une classe de rhétorique ou de première d'un établissement d'enseignement moyen ou dans une classe de quatrième année d'une école normale primaire.

Il en résulte que le bénéfice du régime transitoire ne peut être accordé à ceux qui se préparent - soit en suivant des cours par correspondance, soit en étudiant par leurs propres moyens - à passer un examen devant le jury d'Etat de l'enseignement moyen supérieur pendant l'année civile 1965. Or, il est évident que les raisons, qui ont justifié l'adoption de la mesure transitoire prévue au § 2 de l'article 8 sont tout aussi valables pour lesdites personnes.

Aussi, le Sénat a approuvé la proposition de loi d'un de ses membres qui étend le bénéfice du régime transitoire à ceux qui, soit après avoir suivi des cours par correspondance, soit après avoir étudié par leurs propres moyens, se présenteront à un examen devant le jury d'Etat de l'enseignement moyen supérieur pendant l'année civile 1965.

Cette proposition de loi est devenue le projet de loi n° 923 transmis par le Sénat.

La Commission n'a émis aucune objection quant au fond.

Le Ministre de l'Education nationale et de la Culture a fait remarquer que le projet remédiait à une simple inadéquation du législateur.

Le président de la Commission et plusieurs membres firent observer, quant à la forme, que le mot «prépareront», à la première ligne du deuxième alinéa de l'article unique du projet n'était pas celui qui, en l'occurrence, devait être employé et que dans la proposition de loi déposée au Sénat figurait d'ailleurs le mot «présenteront». La même observation concerne le texte néerlandais où les mots «zich voorbereiden op» doivent être remplacés par le mot «afleggen»,

Bij wijze van overgangsmaatregel bepaalt artikel 8. § 2, van de wet van 8 juni 1961 bijgevolg dat de personen die, op de datum van de inwerkingtreding van deze wet, d.i., op 1 januari 1965, een humanioracyclus volgen in een retoricaklas of in de hoogste klas van een inrichting voor middelbaar onderwijs, of in een klas van het vierde jaar van een lagere normaalschool, het getuigschrift zullen kunnen behalen, hetzij van humaniorastudië uitgereikt volgens de op voornoemde datum van kracht zijnde bepalingen, hetzij van hoger middelbaar onderwijs, uitgereikt volgens de bepalingen van het nieuwe artikel 6 van de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens.

Krachtens het laatste lid van dezelfde paragraaf genieten die personen die bij § 1 van dit artikel 8 bepaalde rechten, Daaruit volgt:

1° dat de in § 2 bedoelde personen die overeenkomstig de op 1 januari 1965 van kracht zijnde bepalingen een getuigschrift van humaniorastudië zullen behalen, de daaraan verbonden rechten zullen genieten;

2° dat die personen bovendien kunnen worden toegelaten tot het maturiteitsexamen, georganiseerd door de examencommissie van de Staat voor het hoger middelbaar onderwijs;

3° dat, wanneer het getuigschrift sedert minder dan drie jaar is behaald, die personen ook kunnen worden toegelaten tot het maturiteitsexamen, georganiseerd in de inrichting of in de school die het getuigschrift heeft uitgereikt.

De in artikel 8, § 2, vervatte overgangsbepaling is dus alleen toepasselijk op degenen die op 1 januari 1965 een humanioracursus volgden in een retoricaklas of in de hoogste klas van een inrichting voor middelbaar onderwijs, of in een klas van het vierde jaar van een lagere normaalschool.

Daaruit volgt dat het voordeel van de overgangsregeling niet kan worden toegekend aan degenen die zich door schriftelijke cursussen of door persoonlijke studie voorbereiden om tijdens het kalenderjaar 1965 een examen af te leggen ten overstaan van de examencommissie van de Staat voor het hoger middelbaar onderwijs. Nu ligt het toch voor de hand dat de redenen waarom de in artikel 8, § 2, vervatte overgangsmaatregel werd ingevoerd, evenzeer gelden voor bedoelde personen.

Daarom heeft de Senaat het door een van zijn leden ingediende wetsvoorstel goedgekeurd, waardoor het voordeel van de overgangsregeling wordt uitgebreid tot degenen die tijdens het kalenderjaar 1965 een examen zullen afleggen ten overstaan van de examencommissie van de Staat voor het hoger middelbaar onderwijs, na zich daartoe te hebben voorbereid door schriftelijke cursussen of door persoonlijke studie.

Dit wetsvoorstel is het door de Senaat overgezonden wetsontwerp n° 923 geworden.

De Commissie bracht er geen bezwaar ten gronde tegen in.

De Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur wees erop dat het ontwerp voorziet in een bepaling die door de wetgever alleen maar veronachtzaamd was.

Met betrekking tot de vorm wezen de voorzitter en verscheidene leden van de Commissie erop dat de woorden «zich voorbereiden», die voorkomen op de eerste en de tweede regel van het tweede lid van het enig artikel van het ontwerp, hier niet gepast zijn, en dat in het bij de Senaat ingediende wetsvoorstel trouwens de aangewezen term «afleggen» werd gebruikt. Dezelfde opmerking betreft de Franse tekst, waar het woord «prépareront» dient te worden vervangen door de woorden «se présenteront à»,

Le président attire l'attention sur le fait qu'il s'agissait d'une erreur matérielle qui avait échappé à la vigilance du Sénat, mais qu'il convient absolument de réparer, celle-ci pouvant avoir une incidence sur le fond. Le texte doit donc être amendé et renvoyé au Sénat. Le mot «prépareront» a donc été remplacé par les mots « se présenteront à », et dans le texte néerlandais les mots « zich voorbereiden op » sont remplacés par le mot «afleggen ».

L'article unique ainsi amendé a été adopté par 13 voix et 2 abstentions.

Le Rapporteur,
G. CUDELL.,

Le Président,
P. HARMEL.

De voorzitter wees erop dat het hier een materiele vergissing geldt, die de Senaat door onoplettendheid is ontgaan, maar die beslist moet worden hersteld daar zij een weerslag kan hebben op de grond van de zaak. De tekst moet dus worden geamendeerd en naar de Senaat teruggestuurd. De woorden « zich voorbereiden op » werden dus vervangen door het woord « afleggen », en, in de Franse tekst, werden de woorden « se présenteront à » in de plaats gesteld van « prépareront ».

Het aldus geamendeerde enig artikel werd met 13 stemmen en 2 onthoudingen goedgekeurd.

De Verslaggever,
G. CUDELL.,

De Voorzitter,
P. HARMEL.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

Article unique.

A l'article 8 de la loi du 8 juin 1964 modifiant, en ce qui concerne les conditions d'admission aux examens des grades académiques, les lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires, il est ajouté un § 3, rédigé comme suit:

« § 3. Ceux qui se présenteront au cours de l'année civile 1965 à un examen devant le jury d'Etat de l'enseignement moyen supérieur" pourront soit subir l'épreuve préparatoire conformément aux dispositions en vigueur avant le 1er janvier 1965, soit obtenir le certificat d'études moyennes supérieures conféré selon les dispositions de l'article 6 nouveau des lois coordonnées sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires.

» Dans le premier cas, ils bénéficieront des droits prévus au § 1er. »

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

Enig artikel.

In artikel 8 van de wet van 8 juni 1964 waarbij de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens worden gewijzigd, wat betreft de voorwaarden voor toelating tot de examens voor het behalen van de academische graden, wordt een § 3 ingevoegd, luidend:

« § 3. Zij die in de loop van' het kalenderjaar 1965 een examen afleggen ten overstaan van de examencommissie van de Staat voor het hoger middelbaar onderwijs, kunnen hetzij het voorbereidend examen afleggen overeenkomstig de vóór 1 januari 1965 van kracht zijnde bepalingen, hetzij het getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs behalen, dat wordt uitgereikt krachtens het bepaalde in het nieuwe artikel 6 van de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens.

» In het eerste geval genieten zij de rechten bepaald in § 1. »